

Handläggare
Stockholms Stadshus AB
Krister Stralström
Telefon: 0850829758

Till
Koncernstyrelsen
Kommunstyrelsen

Stadsledningskontoret
Ebba Agerman
Telefon: 0850829790

Inriktningsbeslut gällande Stockholm Vatten och Avfall ABs avloppstunnel från Älvsjö till Liljeholmen

Förslag till beslut

- A. Kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB föreslår kommunfullmäktige besluta följande.
1. Inriktningen för byggnation av ny avloppstunnel från Älvsjö till Liljeholmen till en total investeringsutgift om 552 mnkr godkänns.
- B. Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.
1. Inriktningen för byggnation av ny avloppstunnel från Älvsjö till Liljeholmen till en total investeringsutgift om 552 mnkr godkänns.
 2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Älvsjö och Örby utvecklas till en hållbar, tät blandstad med stora urbana och gröna kvaliteter som är väl sammankopplad med omgivande stadsdelar. Området ska innehålla 7 000- 10 000 bostäder och ett stort antal arbetsplatser. Platsens identitet ska stärkas. Den omfattande nya bebyggelsen förutsätter en förnyelse av det spillvattenförande systemet i området.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) planerar att bygga ny avloppstunnel, benämnd Mässtunneln, mellan exploateringsområde Älvsjö, Örby och Liljeholmen. Mässtunneln planeras vid Liljeholmen ansluta till avloppstunneln som ska byggas mellan Bromma och Henriksdal inom projektet Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA). Ungefärlig längd är 4 kilometer och

tvärsnittsårean som mest 21 m². Syftet med Mässtunneln är att den ska avlasta befintligt avloppssystem inom Älvsjö och Örby så området kan bebyggas utan risk för källaröversvämningar i VA-systemet nedströms. Mässtunneln ersätter även SFA:s tidigare planerade grentunnel genom Årsta för att avlasta en bräddpunkt i Bägersta byväg. Mässtunneln ska dessutom avlasta kända flaskhalsar i ledningssystemet. SVOA har identifierat ytterligare sex befintliga problemsträckor med höga trycknivåer och risk för bräddningar. Dessa områden är Tellusborgsvägen/Bäckvägen, Mikrofonvägen/Tellusborgsvägen, Elektravägen och två punkter kring Älvsjövägen (Juvellerarvägen och Krattvägen) samt i Älvsjöstaden vid Götalandsvägen.

Kostnaden för tunneln beräknas till totalt 552 mnkr, där 40 mnkr består av förprojektering och 512 mnkr för utförandet. Projektet beräknas totalt ta nio år varav byggnationen sex år. Tunneln beräknas tas i drift 2027.

Bakgrund

SVOA har 2016 utrett olika sträckningsalternativ för Mässtunneln. Den nya avloppstunneln behövs för att kunna exploatera i Älvsjö och Örby samt att bygga bort redan befintliga problemsträckor där stor risk för omfattande bräddningar finns.

Under 2016 fattade SVOA ett inriktningsbeslut om 20 mnkr för projekteringen av Mässtunneln, i mars 2019 reviderades inriktningsbeslutet till 40 mnkr för projekteringen. Genomförandet beräknas kosta 512 mnkr, denna siffra kan dock komma att ändras under projekteringsens gång.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholms Stadshus AB tillsammans med stadsledningskontoret.

Ärendet

Älvsjö och Örby utvecklas till en hållbar, tät blandstad med stora urbana och gröna kvaliteter som är väl sammankopplad med omgivande stadsdelar. Området ska innehålla 7 000- 10 000 bostäder och ett stort antal arbetsplatser. Platsens identitet ska stärkas. Den omfattande nya bebyggelsen förutsätter en förnyelse av det spillvattenförande systemet i området.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) planerar att bygga ny avloppstunnel, benämnd Mässtunneln, mellan exploateringsområde Älvsjö, Örby och Liljeholmen. Mässtunneln planeras vid Liljeholmen ansluta till avloppstunneln som ska byggas mellan

Bromma och Henriksdal inom projektet Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA). Ungefärlig längd är 4 kilometer och tvärsnittsarean som mest 21 m². Syftet med Mässtunneln är att den ska avlasta befintligt avloppssystem inom Älvsjö och Örby så området kan bebyggas utan risk för källaröversvämningar i VA-systemet nedströms. Mässtunneln ersätter även SFA:s tidigare planerade grentunnel genom Årsta för att avlasta en bräddpunkt i Bägersta byväg. Mässtunneln ska dessutom avlasta kända flaskhalsar i ledningssystemet. SVOA har identifierat ytterligare sex befintliga problemsträckor med höga trycknivåer och risk för bräddningar. Dessa områden är Tellusborgsvägen/Bäckvägen, Mikrofonvägen/Tellusborgsvägen, Elektravägen och två punkter kring Älvsjövägen (Juvellerarvägen och Krattvägen) samt i Älvsjöstaden vid Götalandsvägen.

Under 2016 genomfördes en förstudie av WSP (bilaga 2) där fyra alternativ för tunnelsträckning utreddes. Bäst av de fyra alternativen anses alternativ ett vara, se bild nedan, då den utöver att vara rimlig kostnadsmissigt också bland annat tillhandahåller bra transportmöjligheter och minst störningar för allmänheten och kringliggande bebyggelse.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

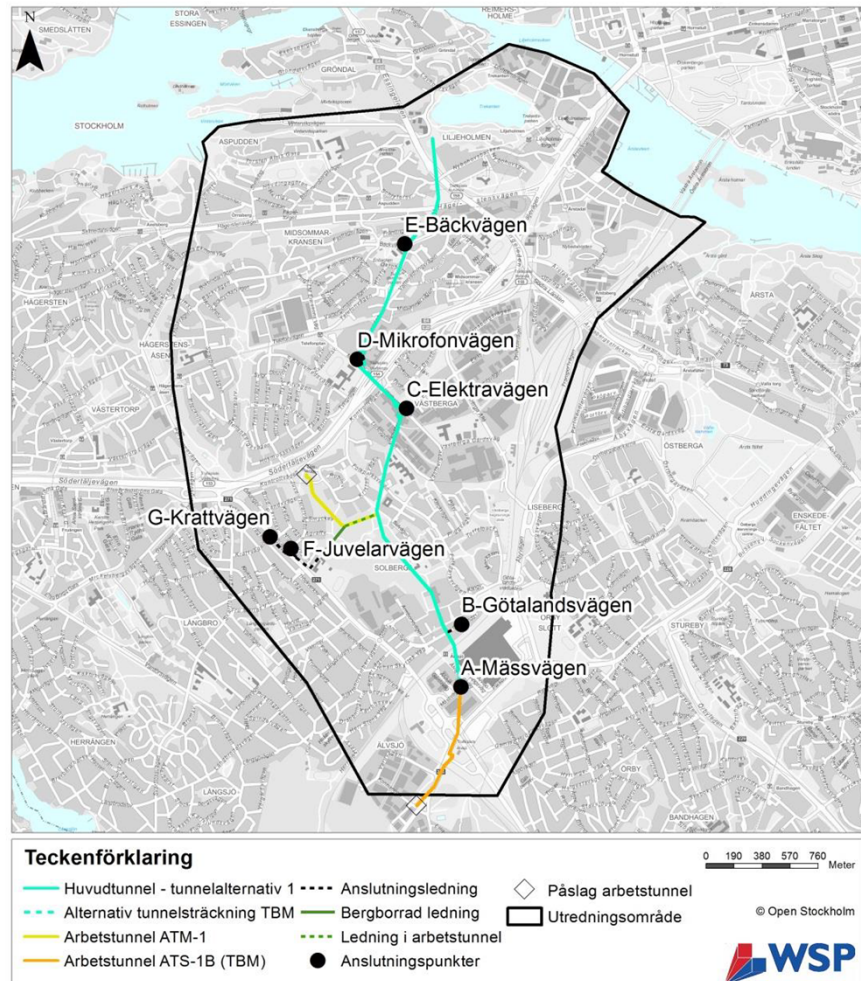

Bild 1 Bästa alternativ för tunnelsträckning

Tidplan

Genomförandetiden för projektet är nio år uppdelat på nedanstående huvudaktiviteter:

Systemhandling	12 månader
Tillståndsansökan	24 månader
Förfrågningsunderlag	12 månader
Tillståndsprocess	18 månader
Upphandling	6 månader
Produktion	60 månader

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

Aktivitet	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9
Systemhandling									
Tillståndsansökan									
Förfrågningsunderlag									
Tillståndsprocess									

Upphandling									
Produktion									

Just nu befinner sig projektet i år 3 under tillståndsprocessen. Tunneln beräknas tas i drift under första kvartalet 2027.

Ekonomi

Budgetkalkylen är bedömd i ett tidigt skede enligt schablonbelopp för anläggningsarbeten och delvis å-priser från SFA. Kalkylen kan komma behöva revideras efter geotekniska-, hydrogeologiska undersökningar och projektering.

Aktivitet	Kostnad mnkr
Systemhandling och tillståndsansökan	20
Huvudtunnel	132
Arbetstunnel	22
Anslutningar	94
Utrymningsschakt	18
Nischer	14
Betonggolv	59
Oförutsett	85
Byggherrekostnader	68
Totalt	512

Genomförande kostnaden är kalkylerad till 512 mnkr, till detta tillkommer förstudie och projektering om totalt 40 mnkr. Totalt beräknas projektet kosta 552 mnkr.

Risker

Det finns en ekonomisk risk vilket påtalats ovan, projektet kan komma att fördyras på grund av geotekniska- och hydrogeologiska problem eller andra förutsättningar som är svåra att förutse i ett tidigt skede.

Synpunkter och förslag

Koncernledningen och stadsledningskontoret anser att projektet är viktigt för att möjliggöra fortsatt byggnation i Älvsjö och Örby. Det är även viktigt att projektet hanterar redan idag kritiska punkter och minskar risken för bräddning.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
 Stadshuset
 105 35 Stockholm
 Växel 08-508 290 00
 Fax 08-508 290 80
 info@stadshusab.se
 stockholm.se

Koncernledningen och stadsledningskontoret inser att det kan vara svårt att göra kalkyler av stora bergentreprenader i dagens marknad där priserna senaste åren stigit kraftigt. Koncernledningen och stadsledningskontoret vill därför se en noggrann genomgång av

projektkostnaderna och riskanalyser inför framtida genomförandebeslut.

Koncernledningen och stadsledningskontoret vill se att ansträngningar görs i projekteringskedet för att hitta alternativ inom layout och genomförande som möjliggör lägre projektkostnad. Eftersom Mässtunneln planeras ersätta SFA:s tidigare planerade grentunnel genom Årsta har denna del strukits ur det reviderade genomförandebeslutet för SFA som togs 2017.

Koncernledningen och stadsledningskontoret anser att det är bra att projektet bedrivs med projektledning ifrån SFA projektet, detta för att säkra att samordning i tidplan och utförande sker utan att störa genomförandet av SFA.

Koncernledningen och stadsledningskontoret vill poängtera vikten av samordning med exploateringsnämnden inför genomförandebeslut. Genomförandebeslutet kan med fördel redovisa framdriften av projektet i förhållande till kommande exploateringar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret och koncernledningen att koncernstyrelsen respektive kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar om att godkänna inriktningen för projektet med ny avloppstunnel mellan Älvsjö och Liljeholmen till en total investeringsutgift om 552 mnkr.

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande Stockholm Vatten AB, Mässtunneln
2. Utredning Mässtunneln
3. Protokollsutdrag Stockholm Vatten AB 2019-03-14

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Magdalena Bosson, VD	2020-03-09
Krister Schultz, Vice Vd	2020-03-09